

tiæ Adami, etsi præceptum obligans Christus non habuerit. Imo sic magis opponitur; nam quanto major erat inobedientia Adami, quod, habito præcepto riguroso, sub tam gravi comminatione mortis non obedierit; tanto perfectior contra erat Christi obedientia, qui usque adeo, quin positivum præceptum exspectaret, cognito solo paternæ voluntatis placito, se illi et morti subiecit. Et vero si adversarii contendere velint comparationem Apostoli esse, quoad præceptum utrique datum, perfectam,

R. 2°. *et retorq.* Ergo et sicut Adamus habuit præceptum obligans sub gravi culpa, et comminatione odii divini, etc., etiam tale habuit Christus: sed hoc nolunt patienter ferre adversarii; neque etiam possunt. Item: ergo sicut præceptum Adamo datum non dependebat ab hujus acceptatione libera, et petenda dispensatione, si vellet; ita nec præceptum Christi dependisset; ac proinde necessario, non libere, ullo modo mortuus est.

417. *Obj. II.* Christus homo est capax præcepti rigorosi; ergo nihil vetat asserere, ipsum tale habuisse. *Prob. Ant. 1°.* Angeli et Beati, licet ob visionem beatificam impeccabiles sint, talis præcepti capaces sunt; ergo etiam Christus. 2°. Christus, qua homo, erat Dei servus: sed servus potest obligari a Domino præcepto riguroso. 3°. Voluntas humana Christi non erat essentialiter beata; nec proin recta, sive ipsa recitudo; ergo dirigi poterat tali præcepto, tanquam regula.

R. 1°. *T. Ant. N. Cons.* Licet enim permittatur, absolute fuisse capacem talis præcepti; de facto tamen tale non habuit juxta rationes Concl. Sed

R. 2°. *D. Ant.* Erat capax præcepti obligantis *in conscientia, sub culpa, comminatione odii divini, etc. N. obligantis instar præceptorum naturalium C.* Obligari Christum præceptis naturalibus, nihil aliud est, quam eum ex necessitate metaphysica teneri ad servanda ea, non secus ac Deus tenetur ad amandum se ipsum, et sicut Beati amant necessario Deum, et divina servant mandata. Sed hinc fit, quod Christus observando præcepta naturalia nihil potuerat mereri quoad substantiam operis præcepti; sed solum quoad circumstantias non præceptas; quia, etsi circa præcepta naturalia, quoad substantiam eorum servanda, necessitatem haberet; libertatem tamen relinquit circa implenda illa quoad certas circumstantias. At respectu mortis perfectam libertatem habuit quoad substantiam, et meritis est morte ipsa, quoad hujus substantiam; ergo circa illam non habuit præceptum obligans ad instar præceptorum naturalium.

Alterius vero præcepti, quo obligaretur in conscientia, sub culpa, et comminatione, incapax fuit; quia ob impeccabilitatem nullius erat culpæ capax; ergo frustra illi tale præceptum daretur. Hoc præceptum haberet hunc tendendi modum: si per impossibile præceptum violaverit, culpæ reus erit per impossibile; sed præceptum hujusmodi, utpote prorsus otiosum, Deo inconveniens est.

Ad prob. 1^{am}. R. *N. Ant.* Si intelligas præceptum importans obligationem in conscientia, et sub comminatione. Sed angeli, utpote impeccabiles, dirigi tantum a divina voluntate possunt ad aliquid *necessario* præstandum; sicut diriguntur a præceptis naturalibus ad præstanda alia.

Ad prob. 2^{am}. R. 1°. *D. Ant.* Est servus servitute strictè dicta *N.* latius sumpta *C.* Servus in toto suo rigore acceptus importat 1. quod non sit sui

juris, sed alterius; 2. dicit inferioritatem personæ respectu personæ alterius, cujus est servus; 3. quod non communicet in bonis et honore cum domino, nec habeat ad hæreditatem jus: at Christus semper est persona æqualis Deo, et Christus qua homo communicat in bonis cum Deo; habet jus ad hæreditatem; ergo non est servus strictè dictus, ac merito titulum *servi*, scilicet strictè dicti, damnarunt in *Felice et Elipando* Patres Francofordienses cum *ADRIANO* Papa. Potest tamen dici servus latiori sensu a servitute naturali, qua omnis creatura subjecta est Deo; Christus enim secundum humanitatem creatura est, sicque solum servus Dei, sive subjectus, et obediens Deo. At hoc permisso,

R. 2°. *T. A. N. Cons.* Ad rationem enim servi sufficit; quod Dominus possit ab eo, quod libuerit, consequi: vel obligando illum in conscientia, si sit peccabilis, vel necessitando metaphysice, si, ut in casu nostro, sit impeccabilis.

Ad prob. 3^{am}. R. *C. A. D. Cons.* Ergo potest ita dirigi, ut *præcisa* ab unione cum Verbo *C.* ut jam Verbo unita *N.* Cum enim, supposita unione cum Verbo, ab hoc dirigatur, ut dictum toto Articulo 2., sitque absolute impeccabilis; ad quid imponetur præceptum, obligans in conscientia, ut ab eo dirigatur ceu regula?

ARTICULUS IV.

DE SANCTITATE HUMANITATIS CHRISTI; GRATIA, ALIISQUE SUPERNATURALIBUS DONIS.

418. *Nota I.* Primarium Christi hominis decus et ornamentum in sanctitate et gratia consistit. Sanctitas *una* est *imperfecta*, quæ convenit rebus etiam inanims; ut templis, vasis, vestibus, cæterisque rebus divino cultui dicatis, juxta illud *Levit. 12. Omne sanctum* (h. e. Deo dicatum) *non tanget.* Et *Ps. 94. Domum tuam decet sanctitudo*: consistitque in extrinseca tantum denominatione a voluntate dicantis et ordinantis rem ad cultum divinum: et derivat in rem consecratam, passivam quamdam exigentiam honoris et venerationis.

Altera est perfecta et vera, soliusque naturæ intellectualis propria, interna et supernaturalis. Hæc, a priori spectata, est *perfectio morum in actu et habitu: excludens peccatum, reddensque subjectum recte dispositum ad omne, quod rectum et honestum est, operandum.* Duo enim hæc sunt de primo et explicito sanctitatis conceptu: primum, ut sit forma ipsa spiritualis munditiei, a sorde peccati; ut inquit *Dionys. de Divin. Nominib. c. 12. Sanctitas est omni scelere libera, perfectaque, et penitus incoquinata munditia.* Secundum, ut sit honeste operativa; est enim sanctitas quædam animi sanitas; proinde sicut perfecta corporis sanitas corpus non tantum formaliter constituit in certa humorum temperie, sed et expeditum reddit ad exercenda munia animanti salubria; ita proportionaliter primo et per se sanctitas animi hunc mundum constituit a peccati labe, simulque expeditum reddit ad honeste, et conformiter legi æternæ, operandum. Geminum hoc sanctitatis munus expressit *S. Joan. ep. 1. c. 3. Omnis, qui natus est ex Deo* (vel sanctitate increata, vel creata per gratiam habituaem, quæ est forma rege-

neraliva novæ creaturæ in Christo), *peccatum non facit*; en facultas recte operandi: *quoniam semen ipsius in eo manet*; en formalis animi mundities, quam simul præstat sanctitas, vel gratia, cum potentia honeste operandi; ex eo, quod sit semen, et participatio increatæ sanctitatis.

Ex primario hoc sanctitatis conceptu, alii per se connexi consequuntur. Primus, quod reddat subjectum dignum, imo actu dilectum speciali amore amicitiae Deo; cum nequeat Deus speciali amore amicitiae non diligere; quem videt similem sibi, et, ob participationem sanctitatis, suæ consortem naturæ. Secundus, quod faciat dignum beatitudine, et ad hanc conferat jus; hoc ipso enim, quod faciat dignum et dilectum amore amicitiae Deo, etiam dignum facit beatitudine; cum amor amicitiae importet communicationem bonorum, maxime supernaturalium, ac beatitudinis. Propter hos effectus sanctitas a posteriori dici solet paucis: *perfectio, vel forma, aut quasi forma, reddens subjectum amabile Deo, et dignum hæreditate æterna*. Si vero forma tam hos, quam priores effectus tribuens, sit accidens; subjectum accidentaliter tantum sanctificari dicitur: qua ratione de facto sanctificantur iusti per celebre illud accidens supernaturale, quod *gratiam habitualement et sanctificantem* vocamus. Si forma illa, vel quasi forma sit substantia; per eam substantialiter sanctificatur id, quod illi unitur physice. Hæc sanctitas substantialis alias *gratia incarnata*, item *gratia unionis* compellatur.

Nota II. Certum est 1°. Christum, ut hominem, a primo conceptus sui momento sanctum esse; ita enim fides docet, Joan. 10. 36. *Quem Pater sanctificavit, et misit in mundum*. Luc. 1. 35. *Quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei*. Certum est 2°. Christum, prout significat totum compositum Theandricum, ex Verbo et humanitate, esse sanctum substantialiter; sic enim ob inclusam deitatem ipsa est substantialis sanctitas. Quæritur igitur, an Christus, qua homo, sive Christi humanitas, sit sancta sanctitate substantiali? deinde: An, si ita sancta fuerit, præterea etiam gratiam habitualement simul acceperit?

419. *Dico I.* Humanitas Christi sancta est substantialiter sanctitate increata Verbi. Est communissima Theologorum cum Doctore Angelico contra Marsil. et Durand.

Prob. Humanitatem Christi esse sanctam substantialiter, nihil est aliud, quam eam habere in se quid substantiale, vi cuius reddatur immunis a peccato, recte disposita ad honeste operandum, conformiter regulæ morum; filius Dei, amabilis amore amicitiae, digna hæreditate cœlesti, atque jus acquirat ad visionem beatificam: sed hæc omnia habet humanitas ex unione cum Verbo; Verbum enim ab ea omne peccatum excludit: quin illam reddit impeccabilem, facit dispositam et expeditam ad operandum supernaturaliter circa omne, quod rectæ rationi conforme est. Proinde si gratia habitualis et creata creaturam rationalem sanctificat; multo magis sanctificat humanitatem ipsa sanctitas increata Verbi: hæc enim non tantum est imperfecta similitudo naturæ divinæ, ut gratia creata habitualis, sed est ipse Deus; nec tantum facit filium Dei adoptivum, sed naturalem; nec confert jus ad beatitudinem qualecumque, destructibile, et amissibile, sed indestructibile, æternum.

420. *Neque dicas.* 1°. Sanctitas Verbi est a se, imparticipata; hæc vero nequit denominare sanctum ab alio. 2°. Humanitas non est beata beatitudine substantiali Verbi; ergo nec ita sancta. 3°. Non est formaliter æterna, immensa, omnipotens: æternitate, immensitate, omnipotentia Verbi; ergo neque, etc. Nam

Ad 1um. R. *D. min.* Hæc sanctitas a se nequit denominare sanctum ab alio quidditative, et identice *C.* participative *N.*

Ad 2um. R. *Disparitas* est; quod hæc beatitudo aliunde repugnet; consistit enim in operatione vitali increata; omnis vero operatio vitalis creaturæ debet immanenter produci, adeoque quid creatum est.

Ad 3um. R. 1°. Idem argumentum valet contra subsistentiam, adeoque retorqueri potest.

R. 2°. *N. Cons.* In assignanda disparitate Auctores variant. Nobis hæc præplacet; quia scilicet illorum effectuum, ac denominationum æternæ, etc., humanitas capax non est; redditur autem sancta per deitatem Verbi, quia effectus hujus formalis: *sancti*, sicut alterius: *subsistentis* subsistentia Verbi, capax est.

Si quæras ulterius: Cur dicatur capax effectuum posteriorum, non priorum?

R. 1°. *Retorq.* Anima Christi et cujuslibet hominis iusti per gratiam habitualement, accidentalem, supernaturalem in ea existentem redditur, ac denominatur sancta et grata; non vero redditur, ac denominatur ab ea supernaturalis, accidens, existens, etc.; cur? nisi quia horum effectuum ac denominationum capax non est; est autem capax priorum, sancti, et grati. Cur autem istud? quia, ut quid dicatur accidens, debet existere in alio tanquam subjecto inhæsionis; ut dicatur supernaturale, debet excedere vires et exigentiam naturæ, etc.; quæ, ut patet, animæ convenire non possunt; ad hoc autem, ut anima dicatur sancta, grata Deo, sufficit, quod habeat sibi unitam gratiam sanctificantem, quæ præstat effectus sanctitatis supra relatos.

R. 2°. Conformiter dictis contra Ubiquistas: ideo illorum effectuum non est capax humanitas, quia, ut quis dicatur omnipotens, debet *vi propria* posse omnia; ut dicatur immensus, debet esse *per se* ubique; ut æternus, debet esse *sine initio et fine essendi*; hæc enim esse propria et formalia harum vocum significata, communis usus docet. At vero, ut natura humana dicatur sancta, plus non requiritur, quam ut habeat unitum sibi ens divinum, a quo reddatur immunis a peccato, expedita ad supernaturaliter et honeste operandum, amabilis Deo, etc.; quod si præstare subjecto potest gratia accidentalis; multo magis ipsa Verbi uniti increata sanctitas.

Cæterum cum omnis denominatio intrinseca oriatur a forma aliqua subjecto unita, et in præsentis composito Theandrico, in quo est humanitas substantialiter sancta, duplex forma, vel quasi forma reperitur, unde trahi possit illa sanctitas, scilicet deitas, et personalitas Verbi; quæri alias solet: quænam ex his sit ratio formalis humanitatem substantialiter sanctam denominans? Certum est ex Concl. data, eam sanctificari ab utraque realiter spectata; quia sic sunt ipsum Verbum divinum, humanitatem eveniens ad esse divinum: reddens eam non tantum peccato immunem, sed etiam impeccabilem: objectum divinæ complacentiæ. Num vero, ut ope-

rose contendunt alii, deitas, ut contradistincta a personalitate Verbi, sit forma humanitatem sanctificans; et similiter personalitas, ut contradistincta a deitate? lis est mere scholastica, a qua consulto præscindimus.

421. *Dico II.* Præter gratiam unionis, sive sanctitatem substantialem, habuit quoque humanitas Christi gratiæ habitualis plenitudinem; unde in illam promanabat sanctitas accidentalis excellentissima.

Est constans omnium Theologorum sententia; non tamen de fide, ut merito observat Vasquez, Disp. 41. c. 1. quod Scriptura et Patres quando loquuntur de Christi gratia, non ita clare expriment gratiam habitualement, ut explicari nequeant de substantiali; nec extet alia hujus veritatis canonica definitio. Ratio vero asserendi Christo hanc gratiam, non est sanctificatio humanitatis; nec jus ad gloriam, nec operum valor et dignitas, aut similia: hæc enim omnia ratione sanctitatis substantialis sic conveniunt Christo, ut aliunde augeri non possint. Sed ratio est 1°. quia maxime decebat, Christi humanitatem ea quoque gratia ornari: etsi enim absolute necessaria non fuerit; cum sine ea Christi humanitas esset substantialiter sancta, amabilis, grata, exigens divinum concursum ad naturalia et supernaturalia; addebat tamen ornamentum novum et alterius speciei, et sanctitatem naturæ humanæ quasi propriam. 2°. Quia oportebat Christum habere dona illa, quæ ceu caput, in nos, tanquam membra, volebat derivare; ut TRID. Sess. 6. cap. 16. ait: *Tanquam caput in membra, et tanquam vitis in palmites, in ipsos justificatos jugiter virtutem influit*; caput enim membrum esse conforme decet secundum omnia, quæ non repugnant perfectioni capitis; hinc generaliter perfectio quælibet, quæ respectu Christi imperfectionem non involvit, illi tribuenda est. 3°. Ut humanitas Christi *connaturalius* eliceret supernaturales actus.

Finis igitur hujus gratiæ in Christo est: ut humanitas hoc speciali ornamento non careret: ut esset radix connaturalis habituum supernaturalium, quorum actus exercebat Christus, et a quibus, tanquam proprietatibus, ipsa quasi natura priori supponebatur: ut esset fons gratiarum in nos derivandarum: ut caput esset simillimum membrum. Hinc fit, gratiam hanc in Christo non fuisse frustraneam. Ac licet sanctitas substantialis perfectissime sanctificaret humanitatem Christi; id faciebat solum in linea sanctitatis substantialis formaliter; in alia vero linea sanctitatis accidentalit tantum eminenter. Unde et sanctitas accidentalit, etsi non auget intensivè sanctitatem præsuppositam; augebat tamen sanctitatem Christi extensivè, quatenus perficiebat humanitatem in alio genere sanctitatis: sic etiam meritum Christi non potest augeri intensivè, quoad valorem personalem, utpote infinitum; potest tamen augeri extensivè, quoad valorem moralem objectivum.

422. Porro æque certum est Theologis, gratiam hanc habitualement habuisse Christum a primo conceptionis momento; tunc enim illa poterat infundi, et debebatur ratione unionis hypostaticæ, qua posterior est ordine naturæ tantum; nec erat, cur differretur; cum non opponeretur muneri Redemptoris, ut gloria corporis; sed magis illi congrueret. Estque hæc ratio, quod a Patribus subinde gratia hæc dicatur Christo naturalit; uti enim

nobis ab origine inest culpa originalit, et juxta Apost. ad Ephes. 7. *natura sumus filii iræ*; sic a conceptione Christo gratia hæc connaturalit debita inextitit.

423. *Dico III.* Gratia tamen illa accidentalit in Christo non est infinita physice; sed solum moralit: sive tanta, quanta esse potuit spectato fine redemptionit. Communis rursum assertio est.

Ratio priorit est, quia cum capacitas subjecti sit physice limitata et finita, physice infinitudinis incapax est.

Ratio posteriorit est, quia hæc infinitudo moralit consistit in eo, quod gratia habitualit in Christo, ratione unionit, fiat principium proximum actuum infinite meritoriorum; utque effective sanctificare posset infinitas, si darentur, creaturas, in has influendo gratias habituales; talem vero gratiam exigebat in Christo unio hypostatica, dignitas capitis angelorum et hominum, officium Redemptorit, et finis a Deo intentus: scilicet ut ex plenitudine ejus nos omnes accipere possemus tanquam ex fonte, juxta illud Joan. 1. 16. *De plenitudine ejus nos omnes accepimus*; ita tamen, ut nunquam ab omnibus justis esset exhaustiunda, vel ab illis, etiam collective sumptis; adæquanda; quod rursum ratio personæ, et capitis moralit exigebat. Quod vero de gratia habitualit hoc loco dictum, idem pariformit dicendum de habitibus supernaturalibus aliis, qui Christo, eodem instanti, eadem perfectione infusi sunt.

424. QUÆRES: *quænam in Christo sit, et dicatur gratia Capitit?*

R. Illa nec est sola gratia unionit, nec sola gratia habitualit; sed involvit utramque; gratia enim capitis in Christo illa est, per quam constituitur aliorum Redemptor et sanctificator; quia gratia capitis idem significat, quod gratia, qua Christus fit principium meritorium; vel potens, ut possit in alios transfundere gratiam, sive justificationem et sanctitatem: sed per utramque gratiam Christus principium hujusmodi meritorium constituitur; nam actiones ejus meritorie accipiunt efficaciam merendi aliis per unionem ad Verbum; proxime vero eliciuntur illæ per habitus supernaturales, quorum connaturalit et immediata radix est gratia; igitur gratia capitis ex duplici illa gratia constat: quarum una, scilicet unionit, est principium magis remotum, quia dat valorem operibus, quæ moralit dignificat; altera est principium proximum, quia operationes illas elicit per habitus supernaturales.

425. *Dico IV.* Humanitas Christi cum gratia infusas paritè accepit virtutes omnes, quæ, respectu Christi, indecentiam, vel imperfectionem non important. Rursus communis.

Prob. per partes. 1°. Virtutes naturales per accidens infusæ sunt Christo in primo instanti ejus conceptionit: quia licet hæ virtutes ignobiliores sint, minusque perfectæ, quam supernaturales; cum tamen inter maxima naturæ humanæ ornamenta numerentur, non videntur abnegandæ Christo, qui est totius naturæ gloria; cum in eo posuerit Deus, quidquid ante planfaverat in Adamo, ut ait S. JOANNES DAMASCEN.; huic vero cum omnes a primo ortu infusæ sint, dicendum est, easdem statim Christo inextitisse,

et quidem in statu ita excellenti, ut moraliter augeri non potuerint; hoc enim exigebat, et personæ dignitas, et officium capitis.

2º. In Christo fuerunt omnes virtutes morales per se infusæ: nimirum habitus supernaturales prudentiæ, justitiæ, fortitudinis, temperantiæ, earumque partes potentiales, vel subjectivæ: religio, pietas, obedientia, etc. Quia gratia habitualis est in Christo cum suis ornamentis omnibus; ergo etiam cum his virtutibus infusis.

Neque dicas: Fortitudinis et temperantiæ officium est, coercere passiones, ne repugnent rationi; in Christo vero non repugnabant; ergo. Deinde actus primarius continentiæ est reprimere actus concupiscentiæ, qui in Christo non habebant locum. Nam

Ad 1ºm. R. Est hoc earum officium necessario *N.* quando in subjecto illa rebellio reperitur *C.* Tunc solum id præstant, tolluntque difficultates rectæ operationis, si quam difficultatem patitur subjectum. De reliquo proprius earum actus est, inclinare facile ad operandum honeste circa passiones, sive hæ a ratione exerrare possint, sive non. Unde et earum habitus fuisset in statu innocentæ, ubi nunquam appetitus rationem prævertere potuisset. Quod vero actus virtutum non produxerint habitum; id non tam ab iis in sua activitate impeditis, quam a subjecti incapacitate provenit, cui totum datum erat, quod naturaliter dari poterat.

Ad 2ºm. R. *T.* totum; tantum enim virtutes illas admisimus, quæ in subjecto suo, Christo, non indecentiam, vel imperfectionem moralem important; unde nec omnes virtutes theologicæ in Christo fuerunt, ut patebit modo.

3º. In Christo fuit *charitas theologica*: tam quæ circa Deum est, quam quæ circa homines propter Deum, ut admittunt omnes; et plena hujus testimoniis sunt Evangelia, ut probatione alia non egeat. *Fides* tamen in eo non fuit; hujus enim obscuritatem non compatiebatur visionis claritas, sicut neque in Beatis. De *spe* controversia est. Sed nihil vetat dicere, hanc virtutem in Christo fuisse quoad gloriam et immortalitatem sui corporis, quæ in vita mortali nondum habebat; sed passione et morte debebat adhuc consequi. Deinde, etsi quoad beatitudinem essentialem, qua Christus adhuc mortalis præsentem fruebatur, non posset in eo esse actus desiderii; cum tamen ad virtutem spei in tota latitudine sumptam non tantum pertineant actus desiderii circa beatitudinem absentem; sed etiam actus complacentiæ circa præsentem, saltem tanquam actus secundarii (propter quos etiam in Beatis manere hanc virtutem ad illos connaturalius exercendos habitu intrinseco et inhaerente, plurimi docent); potest idem quoque de Christo asseri.

426. *Dico V.* Exlitterunt in Christi anima omnia dona Spiritus sancti, ac demum gratias omnes gratis datas in excellentissimo gradu ejus humanitas habuit.

Quoad 1ºm. testatur Isaias c. 41. 2. *Requiescet super eum spiritus Domini; spiritus scientiæ et intellectus; spiritus consilii et fortitudinis; spiritus scientiæ et pietatis; et replebit eum spiritus timoris Domini;* totam vero hujus capitis prophetiam de Christo esse, testis est *HERON.* in hunc locum cum communi Patrum: *Omnis, inquit, hæc prophetia de Christo est. Et ratio*

est, quia dona illa sunt perfectiones, quæ dant facile moveri a Spiritu sancto ad actus heroicos; sed Christus facillime ad actus ejusmodi movebatur.

Quoad 2ºm. ratio est, quia gratiæ illæ omnes eo tendunt, ut doctorem fidei habilem reddant ad explicandas et persuadendas veritates fidei et res æternas; ergo vel maxime Christo conveniebant; ac fuerunt in eo etiam permanentes ut habitus, ut, quoties vellet, iis uti posset ad audientium utilitatem, quibus loquebatur *tanquam potestatem habens.*

Unde nec *prophetia* excluditur; imo de Christo intelligi debet illud Moysis vaticinium, Dent. 18. 15. *Prophetam de gente tua, et de fratribus tuis, sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus.* Et vero licet prophetia communiter conjungatur cum obscuritate aliqua; hæc tamen non necessario in ejus conceptu involvitur; sed ad eam sufficit, esse viatorem, et perfectissime futura cognoscere? Quod vero Christus dictus sit: *plus quam Propheta*; solum arguit, ab eo res arcanas et futuras fuisse perfectiori modo cognitæ, quam a prophetis cæteris; vel fuisse illum simul prophetarum Dominum.